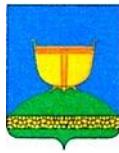

**СОВЕТ СЕЛО-АЛАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422721, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с. Алат, ул.Первомайская,32

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛАТ АВЫЛ ЖЫРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422721, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Алат авылы, Первомай ур.32

Тел./факс: +7(84365) 63-2-25, e-mail: Salat.Vsg@tatar.ru

**РЕШЕНИЕ
от 19 августа 2016 ел**

**КАРАР
№ 35**

**«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат
авыл жирлеге»муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында**

"Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, "Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы" Татарстан Республикасы Законы нигезендә Алат авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Алат авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2007 ел, 30 нчы июль, 318 нче номерлы каары (кушымта итеп бирелгә).

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2014 елның 29 декабрендөгө 293 номерлы каары үз көчен югалткан дип санау турында .

3. Муниципаль хезмәт узуга кагылышлы норматив-хокукый актларны өлөгө Нигезләмәгө туры китерергә.

4. Өлөгө каарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында, Биектау муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белгөн халыкка игълан итергө кирек <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> Фәрит Мәхәммәтшин "Бердем Россия" Бөтөнrossия сөяси партиясенең Татарстан тәбәк бүлеге сөяси советы утырышын уздырды <http://pravo.tatarstan.ru/>

5 өлөгө каарның үтгелешен контрольде тотам.

Совет реисе,
Авыл жирлеге Башлыгы

Р.Р.Хусаинов

Күшымта
Расланган
Алатский Советы Каары Белән
ТР Биектау муниципаль районы авыл жирлеге
2016 елның 19 августы, 35 номер

Эш
муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт турында
«Алат авыл жирлеге Биектау
муниципаль районы Татарстан Республикасы»

1.Бүлек Гомуми нигезләмәләр

1мәкалә . Нигезләмәнең жайга салу предметы

1. Өлеге нигезләмә «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Алат авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендө (алга таба – авыл жирлеге) муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендөгө мәнәсебәтлөргө жайга сала, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендө муниципаль хезмәткәрлөрнең муниципаль хезмәт үтү һәм туктату шартларын, шулай ук жирлектә муниципаль хезмәткәрлөрнең хокукий хәлен (статусын) билгелеүне билгели.

2. Өлеге Нигезләмә белән депутатларның, жирле үзидаренең сайланулы органныры ёгъзаларның, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлегенең сайланулы вазыйфаи затларның, дайми нигездө эшлеүче һәм юридик зат (алга таба - муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе) булган сайлау комиссиясе ёгъзаларның статусы хәлиткеч тавыш бирү хокуки белен билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны билеүче затлар) муниципаль хезмәткәрлөр булып тормый.

2мәкалә . Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмет-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгө үзидаре органнырында дайми нигездө хезмет килешүе (контракт) тәзу юлы белән билене торган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеке муниципаль хезмәтне вазыйфаларында гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һәнери эшчәнлеге.

2. Муниципаль хезмәткәр ёчен яллаучы-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иссад авыл жирлеке, аның исемененән эшкә алуучы вәкиле (эш биүрүче).

3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендө жирлек башлыгы текъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан билгелене..

3 мәкалә . Муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләре

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Алат авыл жирлекендө муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка федераль законнары һәм норматив хокукий актлары, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Алат авыл жирлеке Уставы һәм өлеге Нигезләмә тешкил итө.

2. Муниципаль хезмәткәрлөргө Россия Федерациясе хезмәт законнарының өлөгө Нигезлөмәдө каралган үзенчелеклөрө белгөн гамәллөре кагыла.

4 мәкалә . Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәт жирлекте принципларга нигезлене:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм иреклөренен өстенлөгө;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт төлөн белгөн гражданнарның муниципаль хезмәткө тигез үтеп көрүе һәм аның җенесене, расасына, милләтене, чыгышына, мәлкәтене һәм вазыйфаи хөләнне, яшеү урынына, динге мәннесебәткө, инануларына, җәмәгать берлешмелөрене карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткөрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бейле булмаган башка шартларга бейсез рөвештө үзуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткөрлөрнең профессиональлөгө һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткөрлөр эшчөнлөгө түрүнда мәгълүмат алу мәмкинлөгө;
- 6) ижтимагый берлешмелөр һәм гражданнар белгөн үзара хезмәттешлек;
- 7) муниципаль хезмәткө карата төп талеплөрнең бердемлөгө, шулай ук муниципаль хезмәт узганды тарихи һәм башка жирле традициялөрне исепкө алу;
- 8) муниципаль хезмәткөрлөрнең хокукый һәм социаль якландырылышы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмеген яки тиешенчә үтәмеген өчен муниципаль хезмәткөрлөрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядың тыш эшчөнлөгө.

5мәкалә. Муниципаль хезмәтнең һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенен үзара бәйләнеше

Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенен (алга таба - дәүләт граждан хезмәтө) үзара бәйләнеше юл белгөн тәэмин ителе:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларына һәм дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларына карата төп квалификация талеплөрнен бердемлөгө;
- 2) муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәтө узганды чиклөүлөрнең һәм йәкләмәлөрнең бердемлөгө;
- 3) муниципаль хезмәткөрлөрне һәм дәүләт граждан хезмәткөрлөрен өзөрлеүгө, янадан өзөрлеүгө һәм аларның квалификациясен күтөрүгө карата талеплөрнен бердемлөгө;
- 4) муниципаль хезмәт стажын исеплөп чыгарганда дәүләт граждан хезмәтө стажын һәм дәүләт граждан хезмәтө стажын исеплөп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исепкө алу;;
- 5) муниципаль хезмәткөрлөрнең һәм дәүләт граждан хезмәткөрлөренең хезмәт өчен түлөүнен төп шартларының һәм социаль гарантиялөрнең чагыштырмасы;;
- 6) муниципаль хезмәт узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткөн гражданнарны, шулай ук аларның гайлә өгъзаларын туендыруучысын югалткан очракта дәүләт пенсия белгөн тәэмин итүнен төп шартларының чагыштырмасы.х государственную гражданскую службу, а также членов их семей в случае потери кормильца.

2 Бүлек. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

6 мәкалә . Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгө үзидарә органында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгө сайлау комиссиясе аппаратында, алар Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгө Уставы нигезендө төзелгө, муниципаль беремлекнең жирле үзидарә органы вәкаләтлөрен үтгөүне тәэмин итү буенча вазыйфаларның билгелөнгөн даирәсендө билгелөнгөн вазифага билгелөнгө. , Татарстан Республикасы Биектау

муниципаль районны Алат авыл жирлеге сайлау комиссиясе яисе муниципаль вазыйфанды билтеүче заттар.

2. Муниципаль хезмөт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмөт вазыйфалары реестры нигезендө Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районны Алат авыл жирлеге Советының хокукий актлары белгөн билгелөнө.

3. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районны Алат авыл жирлөгө жирле үзидаре органының штат расписаниесен төзөгендө һәм раслаганда "муниципаль хезмөт турында Татарстан Республикасы кодексы" 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ» Татарстан Республикасы Законында каралган муниципаль хезмөт вазыйфалары исемнөре файдаланыла.

7 мәкалә . Муниципаль хезмөт вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмөт вазыйфалары түбәндөгө тәркемнөргө бүленө::

- 1) муниципаль хезмөтнен югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмөтнен төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмөтнен өйдөүчө вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмөтнен өлкөн вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмөтнен кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмөт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларының муниципаль хезмөтнен тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларына квалификация таләплөрөн исепкө алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белгөн билгелөнө.

8 мәкалә. Муниципаль хезмөт вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмөт вазыйфасын билеү өчен һәнери белем дөрөжесенө, муниципаль хезмөт стажына яки белгечлек, өзерлек юнөлеше, белем һәм күнекмелөргө, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленен тиешле каары булган очракта - белгечлек, өзерлек юнөлешенө туры килу таләп ителе.

2. Муниципаль хезмөт вазыйфаларын билеү өчен түбәндөгө квалификация таләплөре билгелөнө::

1) һәнери белем дөрөжесенө:

эшчөнлөк юнөлешенө туры килгө торган югары белем булу - вазыйфаларның югары, төп һәм өйдөп баручы тәркеме өчен;

эшчөнлөк юнөлешенө туры килгө торган югары белем яисе урта һәнери белем булу - вазыйфаларның өлкөн һәм кече тәркемнөре өчен;

2) муниципаль хезмөт стажына яки белгечлек буенча эш стажына:

муниципаль хезмөтнен югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмөтнен төп яки өйдөп баручы вазыйфаларында ике елдан да ким булмаган муниципаль хезмөт стажы яки белгечлек буенча биш елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмөтнен төп вазифалары буенча-муниципаль хезмөтнен өйдөп баручы яки өлкөн вазыйфаларында бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмөт стажы яки белгечлек буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмөтнен өйдөп баручы вазыйфалары буенча-өлкөн яки кече вазыйфаларда бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмөт стажы яки белгечлек буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмөтнен өлкөн вазыйфалары буенча - кече вазыйфаларда алты айдан да ким булмаган муниципаль хезмөт стажы яки белгечлек буенча бер елдан да ким булмаган эш стажы.

Муниципаль хезмөт стажына яисе кече тәркемдөгө муниципаль хезмөт вазыйфаларын билеү өчен белгечлек буенча эш стажына квалификация таләплөре билгелөнми.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфаи тәркемнәр hәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында hәм федераль дәүләт хезмәтененә башка тәр вазыйфаларында дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

3. «Авыл жирлеге башкарма комитеты житекчесе урынбасары (сөркетибе)» муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләре арасында Урта hәнәри белем булу да карала ала.

9 мәкалә. Муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф сәгатьләре

1. 1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрлерге биреле hәм муниципаль хезмәткәрлернен hәнәри өзөрлөгө дөрежесенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын билеү өчен квалификация талепләрене туры килүен күрсөтө.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә тубендеге сыйныф сәгатьләре биреле:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын билеүче - I, II яки III класслы гамелдеге муниципаль кинешче;

муниципаль хезмәтнең тәп вазыйфаларын башкаручы - I, II яки III класслы муниципаль кинешче;

муниципаль хезмәтнең өйдөп баручы вазыйфаларын башкаручы-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт Кинешчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкөн вазыйфаларын билеүчеге-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын билеп торучы - I, II яки III класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Югарыда күрсөтелгән тәркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

10 мәкалә. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү hәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә hәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе турында"

1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән озынлыкны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рөвештө бирелә.

2. Сыйныф чины беренче яки чираттагы булырга мәмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә III класслы классы класс чины биреле. Квалификацияне, эш стажын, профилье гыйльми дөрежене исәпкә алып, муниципаль хезмәткәргә II класслы классы класс чины бирелергә мәмкин.

Федераль дәүләт хезмәтенен класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, дәүләт граждан хезмәтенен класслы чины яки муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган гражданнны муниципаль хезмәткә алганда, беренче классы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәткәргә тиешле классы чиннар, аңа ул билгеген муниципаль хезмәт вазыйфасы керә.

Өгөр вазыйфаларның билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, өлөгө класслы чин федераль дәүләт хезмәтенен, дипломатик рангның, хәрби яки махсус исемнен, дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннан яисе муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан тубәнрәк булса, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәткәрдә күрсөтелгән классы чиннан яисе тиешле классы квалификация разрядыннан ким булмаган классы чин бирелергә мәмкин, өммә муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәткәргә тиешле классы чиннар, аңа ул билгеген муниципаль хезмәт вазыйфасы керә.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы классы чин биргәндә федераль дәүләт хезмәтенен тиешле классы чиннанда, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиненде, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4. Беренче сыйныф чины сынауны уңышлы төмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткөргө бирелгө, өгөр сыйнау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткөрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмычка бирелгө.

5. II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт секретаре һәм референты класслы чиннарда булуның минималь сроклары бер ел, II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт кинәшчесе һәм муниципаль кинәшче - ике ел, II һәм III сыйныфларда гамәлдә булган муниципаль кинәшче - өч ел тәшкил итө.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Кинәшчесе, муниципаль кинәшче һәм I класслы гамәлдәге муниципаль кинәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Құрсетеүлгөн муниципаль хезмәткөрлөрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле тәркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчергендә яисе бүләклөү тәртибендә булырга мөмкин.

6. Бирелгөн класслы чинада булу вакыты аны үзләштерген көннен исәплөн..

7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткөргө алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгөн вакыт үткөннен соң, муниципаль хезмәткөргө үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрежәдә башкарғанда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын билгеләндө, аның өчен класс чины каралған булса, муниципаль хезмәткөргө бирелгө торган класс чиннан югарырак яки югарырак класслы чин каралған булса, биреле.

8. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жөза алған муниципаль хезметкөрлөргө, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткөрелгө яки жинаяты эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткөрлөргө бирелми.

9. Муниципаль хезмәттөгө аерым аерым аерымлықтар өчен бүләклөү чарасы буларак, муниципаль хезмәткөргө класслы чин бирелергө мөмкин:

1) өлөгө статьяның 5 өлешендө тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгөн вакыт чыкканчыга кадәр, өммә элегрек бирелгөн класслы чинда алты айдан да соңга калмычка - муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлөгө тәркемене туры килгө торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел.;

2) муниципаль хезмәтнең билгеләнгөн вазыйфасына туры килгө торган класслы чиннан бер баскычка югарырак - муниципаль хезмәт вазыйфаларының турыдан-туры югары тәркеме чиклөрендө.

10. Муниципаль хезмәткөрне вазыйфаларының элекке тәркеме чиклөрендө муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгелеп куйғанда, аның алдагы класслы чинендө булу вакыты чыккан булса, чираттагы класс чины бирелергө мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркемене көрүче муниципаль хезмәткөрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгендө, ул элегрек билгеләнгөн хезмәткө Караганда, өлөгө Нигезләмәненең 8.1 статьясы нигезендө муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлөгө тәркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелгө. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкө алмыйча бирелгө.

11. Вәкаләтлөр вакытын чиклемиче биләп торучы муниципаль хезмәткөрлөргө муниципаль хезмәтнең тәрәп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүчө муниципаль хезмәткөрлөргө класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелгө.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгеләнгөн муниципаль хезмәткөрлөргө, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркемене Караган муниципаль хезмәткөрлөрдөн тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәлөрө буенча бирелгө. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткөрлөре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгө тәртиптө үткөрелгө.

12. Муниципаль хезметкөрлөргө класслы чиннар жирле үзидаренең теге Уставы яисе башка муниципаль хокукий акт белгөн вәкаләтле органы һәм (яисе) вазыйфаи заты тарафыннан, муниципаль хезмәткөр хезмәт иткөн жирле үзидаре органы житекчесе тәкъдиме буенча бирелгө.

13. Муниципаль хезмәткөргө класслы чин бирү турында тәкъдимнөр көрту тәртибе һәм ана күшүп бирелгө торган документлар исемлөгө муниципаль хокукий актлар белгөн билгеләнгө.

14. Муниципаль хезмәткөргө класслы чин бирү турында Карап, өлөгө статьяның 8 өлешендө құрсетеүлгөн очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмычка кабул ителергө тиеш:

1) квалификация имтиханын үткөргөннөн соң;

2) класслы чин бирү турында текъдим кертелгөн көннөн алып, барлык кирекле документлар белгөн жирле үзидаре органына яисө вазыйфай затына класслы чин бирелгөндө - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгөндө.

15. Муниципаль хезметкөрлерне муниципаль хезметнен башка вазыйфаларына күчергөндө, шулай ук муниципаль хезмәттөн азат иткөндө, муниципаль хезметкөргө бирелгөн класс чины саклана. Муниципаль хезметкөрне муниципаль хезметнен башка вазыйфасына билгелөгөндө ана бирелгөн класслы чин билгеленгөн төртіптө чираттагы класслы чин бирелгөнчө саклана.

16. Муниципаль хезметкөргө класслы чин бирү турында белешмелер шекси эш һем муниципаль хезмәткөрнен хезмәт көнегесене кертеле.

3 Бұлек. Муниципаль районның хокукий хәле (статусы) жирлектәге хезмәткәр

11мәкалә. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезметкөргө-федераль законнар һем Татарстан Республикасы законнары нигезендө билгелөнгөн төртіптө, жирле бюджет акчалары исебеннен түлөнө торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

2. Жирле үзидаре органнары эшчөнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы заттар муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгеми һем муниципаль хезметкөрлөр булып тормый.

12мәкалә . Муниципаль хезмәткәрнен төп хокуклары

1. Муниципаль хезметкөр хокуклы:

1) муниципаль хезметнен билгелөнгөн вазыйфасы буенча аның хокукларын һем бурычларын билгели торган документлар, вазыйфай бурычларны үтөу сыйфатын бөялтөу критерийлары һем хезмәттө алга жибөру шартлары белгөн танышу;;

2) вазыйфай бурычларны үтөу өчен кирекле оештыру-техник шартлар белгөн тәэмин итү;;

3) хезмәт өчен түлөу һем башка түлөүлөр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт түрлөндөгөн законнар һем хезмәт килемшүе (контракт)негизендө;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгелөу, ял көннөре һем эшлөми торган бейрәм көннөре бирү, шулай ук ел саен түлөнө торган ял;

5) билгелөнгөн төртіптө вазыйфаи бурычларны үтөу өчен кирекле мәгълүмат һем материаллар алу, шулай ук жирлекнен үзидаре органы эшчөнлеген камиллөштерү түрлөндө текъдимнөр көртү өчен;;

6) үз инициативасы белгөн муниципаль хезметнен вакантлы вазыйфасын билгеп торуга конкурсста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исебеннен муниципаль хокукий акт нигезендө өстеме һенери белем алу;

8) шекси мәгълүматны ялау;

9) Үз эшениң барлык материаллары, һенери эшчөнлөк түрлөндөгө бөяләмөлөр һем башка документлар белгөн танышу, аларны шекси эшениң көрткөнчө, шулай ук аның язма анлатмаларын шекси эшениң жөлеп итү;;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һем һенери мәнфөгатыларен ялау өчен һенер берлеклөрө төзү хокукын да көртеп, берлешме;

11) хезмәт законнары нигезендө индивидуаль хезмәт бөхеслөрен карау, муниципаль хезмәттө үз хокукларын һем законлы мәнфөгатыларен ялау, шул исептөн судка шикаять бируге дө көртеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендө пенсия белен тәэмин итү.

2. Муниципаль хезметкөр, контракт буенча башкарма комитет житекчесе вазыйфасын билеүче муниципаль хезметкөрдөн тыш, яллаучы (эш бируге) вәкиленен алдан язма белдерүе белгөн, мәнфөгатылар каршылығына китермөсө һем «Россия Федерациясындө муниципаль хезмәт

турында» 2.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль законда башкача билгеленмеген булса, башка түлеүле эш башкарырга хокуклы.

13 мәкалә. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациисе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациисенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтергә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтергә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарғанда, расасына, милләттене, телене, динене һәм башка шартларга бейсез ревештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук жирлекнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтергә;;

4) жирле үзидарә органнарында эчке хезмәт тертибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белгән эшлеү тертибен үтергә;;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирекле квалификация дөрежесен саклап калу;;

6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белен бейле ревештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исептен гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегене кагылышлы яисе аларның намусына һәм абрауна кагылучы белешмәләрне таратырга;;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исептен аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелген мәлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациисе законнарында каралган тертиптә үзе һәм гайлә өгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) Россия Федерациисе гражданлыгыннан чыккан кәндә Россия Федерациисе гражданлыгыннан чыгу яисе чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш биручеге) вәкилене чит ил гражданлыгы алган кәндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациисенде муниципаль хезмет турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, өлөгө Нигезләмә белен билгеленгән чикләүләрне үтергә, йәкләмәләрне үтергә, тыюларны бозмаска;;

11) яллаучы вәкилене (эш биручеге) мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мәмкин булган вазыйфаи бурычларны үтегендә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мәмкин..

2. Муниципаль хезмәткәр өлөгө йәкләмәне үтергә хокуклы түгел. Тиешле житечеден, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йәкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр өлөгө йәкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациисенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый аклар нигезләмәләрен курсетеп, язма ревештә өлөгө йәкләмәне үтегендә бозылырга мәмкин булган житечеге тапшырырга тиеш. Өлөгө йәкләмәнең житечесе тарафыннан язма ревештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтеудән баш тартырга тиеш. Законсыз йәкләмәне үтеген очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йәкләмәне биргән житечке Россия Федерациисе законнары нигезендә жаваплы.

14 мәкалә . Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителгә алмый, ө муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый.:

1) аны закон көчене кергән судның эшкә сөләтсез яисе чикләнгән эшкә сөләтсез каары белгән тану;;

2) аны муниципаль хезмөт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурчларны үтөү мөмкинлеген юкка чыгара торган жөзага тарту, законлы көчене керген суд карары буенча;

3) дәүлгөт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серлөрне тешкил итүче белешмелөргө керүне ресмилөштерү процедурасын узудан баш тарту, өгөр дә граждан дәүлгөт вазыйфасын билеүгө дөгъва кыла торган муниципаль хезмөт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурчларны үтөү яисө муниципаль хезмөт вазыйфасы буенча муниципаль хезмөт вазыйфасы буенча муниципаль хезмөт вазыйфасы буенча мондай белешмелөрне куллануга бейле булса;

4) "Россия Федерациясендө муниципаль хезмөт турында" Федераль закон нигезендө муниципаль хезметкө керүгө яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәялгемесе белгөн расланган авыру булу;:

5) өгөр муниципаль хезмөт вазыйфасын билеү өлөгө вазифага турыдан-туры буйсынуга яисө аңа буйсынуга бейле булса, яисө муниципаль хезметкөр белгө, өгөр муниципаль хезмөт вазыйфасын билеү берсенең турыдан-туры буйсынуна яки аларның берсенең контролльдө тотуына бейле булса, жирлек башлыгы белгө (өгөр дә муниципаль хезмөт вазыйфасын билеүгө турыдан-туры бейле булса, яисө муниципаль хезметкөр белгө (өгөр дә муниципаль хезмөт вазыйфасын билеүгө яисө аларның берсенең узене буйсынуна яисө;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендө катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезметтө булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йе Россия Федерациясе гражданының чит ил деүлете территориясендө дайими яшөү хокукуын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендө катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайими яшөү хокукуын раслаучы башка документ алу хокукуына ия, аның нигезендө чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмөттө булырга хокуклы;

7) муниципаль хезметкөр чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендө катнашучы чит ил гражданы булган очраклардан тыш, аның нигезендө чит ил гражданы муниципаль хезметтө булырга хокуклы;

8) муниципаль хезметкө кергендө ялган документлар яки белгө торып ялган белешмелөр бириү;:

9) «Россия Федерациясендө муниципаль хезмөт турында» Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмелөрне тапшырмау;:

10) чакырылыш буенча хәрби хезмөт узмаган дип тану, нинди дә булса законлы нигезлөре булмаганлыктан, чакыру комиссиясе бәялгемесе нигезендө (контракт буенча хәрби хезмөт үткөн гражданнардан тыш).

2. Граждан муниципаль хезмөт вазыйфасын билеү өчен билгелөнгөн чик яше - 65 яшкө житкеннөн соң муниципаль хезметкө кабул ителө алмый.

15мәкалә . Муниципаль хезмөт белән бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмөт үтү белгө бәйле рөвештө, муниципаль хезметкөргө тыела:

1) муниципаль хезмөт вазыйфасын билеү;:

а) Россия Федерациясе дәүлгөт вазыйфасына йе татарстан Республикасы Дәүлгөт вазыйфасына сайлану яисө билгелөү, шулай ук дәүлгөт хезмөтө вазыйфасына билгелөп куелганды;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисө билгелөү;

в) һәнгөр берлеге органында, шул исептен жирле үзидаре органында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгө сайлау комиссиясе аппаратында төзелгөн беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һәнгөр берлеге органында, шул исептен Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлөгөнен сайлау комиссиясе аппаратында түлөүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) өгөр федераль законнарда башкасы каралмаган булса яисө федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендө муниципаль хокукый актта билгелөнгөн төртиптө муниципаль хокукый актта билгелөнгөн төртиптө каралмаган булса, хужалык итүче субъект (торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчечелек, дача кулланучылар

кооперативларыннан тыш) белгөн идарә итүдө катнашырга;, аңа бу оешма белгөн идарә итүдө катнашу йөклемесе бирелмөгөн;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмет вазыйфасын билеп торган яисө аңа турыдан-туры буйсынган яисө аңа буйсынган өченче затлар эшлере буенча, жирле үзидарे органында, сайлау комиссиясендө ышанычлы яисө вәкил булырга;

4 физик һем юридик затлардан (бүлеклөр, акчалата бүлек, ссудалар, хезмет күрсөтүлөр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һем башка бүлеклөүлөр) вазыйфаи вазыйфалар башкару белгөн бейле ревештө яисө вазыйфаи бурычларын үтөүгө бейле ревештө алырга. Беркетмө чарапалары, хезмет командировкалары һем башка ресми чарапалар белгөн бейле ревештө муниципаль хезметкөрлөргө алынган бүлеклөр муниципаль милек дип таныла һем муниципаль хезметкөрлөргө акт буенча жирле үзидаре органнарына, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясене, Россия Федерациясе Граждан кодексы белгөн билгеленгөн очраклардан тыш, тапшырыла. Беркетмө чарасына, хезмет командировкасына яки башка ресми чарага бейле ревештө үзе алган бүлекне тапшырган муниципаль хезметкөр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белгөн билгеленгөн тертиптө сатып алырга мөмкин;

5) физик һем юридик затлар акчалары исебеннен командировкага чыгарга, муниципаль беремлекнең жирле үзидаре органы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районның Алат авыл жирлеге сайлау комиссиясе, жирле үзидаре органнары, башка муниципаль беремлеклөрнең сайлау комиссияларе, шулай ук дөүлөт хакимиите органнары һем чит дөүлөтлөрнең жирле үзидаре органнары, халықара һем чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белгөн үзара килешүе нигезендө гамелгө ашырыла торган командировкалардан тыш;

6) вазыйфаи бурычларны үтөүгө бейле булмаган максатларда матди-техник, финанс һем башка тәэмин итү чарапаларын, башка муниципаль мөлкөтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмет белгөн бейле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендө конфиденциаль характердагы белешмөлөргө көртөлгөн белешмөлөрнө яисө вазыйфаи затларның үтелеши белгөн бейле ревештө аңа билгеле булган хезмет мөгълүматын таратырга яисө кулланырга.

8) Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлеге сайлау комиссиясе, жирле үзидаре органы, Алат авыл жирлеге сайлау комиссиясе һем аларның житекчелөрөнө карата, өгөр бу аның вазыйфаи вазыйфасына керми икен, халык алдында, фикерлөр, фикерлөр һем бәялтөүлөргө юл куярга;

9) жирлек башлыгының язма рөхсөтеннен башка, өгөр аның вазыйфаи вазыйфасына өлөгө оешмалар һем берлешмөлөр белгөн үзара хезметтешлек көрсө, мактаулы һем маҳсус исемнөр (фөнни) чит дөүлөтлөрдөн, халықара оешмалардан, шулай ук сөяси партиялардан, башка ижтимагый берлешмөлөрдөн һем дини берлешмөлөрдөн тыш) кабул итөргө;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мөсъәләлөре буенча агитация өчен вазифаи нигезлөмө өстенлеклөрнен файдаланырга;

11) үз вазыйфаларын сөяси партиялар, дини һем башка ижтимагый берлешмөлөр мөнфөттөрөндө файдаланырга, шулай ук күрсөтелгөн берлешмөлөргө муниципаль хезметкөр сыйфатында мөнестөбөтне гавами белдерергө;

12) жирле үзидаре органнарында, башка муниципаль органнарда сөяси партиялар, дини һем башка ижтимагый берлешмөлөр структураларын (һөнөр берлеклөрнен, шулай ук ветераннар һем башка ижтимагый үзешчөнлөк органнарыннан тыш) төзөргө яисө күрсөтелгөн структураларны булдыруга ярдәм итөргө;;

13) хезмет бәхеслөрөн жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтөүне тұктату;

14) идарә органнары, Попечительлөр һем күзетчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендө эшлөүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмётнеке булмаган һем аларның структур бүлекчелөре составына, өгөр Россия Федерациясенең халықара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, керергө;

15) яллаучы (эш бириүче) вәкиленен язма рөхсөтеннен башка бары тик чит ил дөүлөтлөре, халықара һем чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һем гражданлығы булмаган затлар акчалары хисабына финансдан торган түлөүле эшченлек белгөн, өгөр Россия Федерациясенең халықара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгыльлөнергө.

2. Авыл жирлеге башкарма комитеты житекчесе вазыйфасын контракт буенча башкаручи муниципаль хезметкөр, уқытучылық, фәнни һәм башка ижат эшченлегеннән тыш, бүтән түлеүле эшченлек белгөн шәғылъләнергө хокуклы түгел. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшченлек бары тик чит ил дәүләтлөре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансдан алмый, өгөр Россия Федерациясенең халықара килешүендө яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын билеүче муниципаль хезметкөр, өгөр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендө яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендө эшлеүче чит ил коммерцияле булмаган хәкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчелерге составына керергө хокуклы түгел

3. Граждан муниципаль хезметтөн азат итептөн соң оешма яки физик затлар мәнфәгатында конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисе вазыйфаи бурычларны үтөу белгөн бәйле ревештө ана билгеле булган хезмет мәгълүматын игълан итөргө яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белгөн билгеленгөн вазыйфалар исемлегенең көртөлгөн муниципаль хезмет вазыйфасын билгеленгөн граждан, муниципаль хезметтөн азат итептөн соң ике ел дәвамында, хезмет шартнамәсесе шартларында оешмада вазыйфа билеүгө һәм (яки) өлөгө оешмада граждан-хокукый шартнамәсесе шартларында, өлөгө оешма белгөн муниципаль (административ) идарә итүнен аерым функцияләре муниципаль хезметкөрнең вазыйфаи (хезмет) бурычларына көрсө, граждан-хокукый шартнамәсесе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезметкөрлөрнең хезмет тертибене карата таләплөрне үтөу һәм мәнфәгатында конфликттың җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белгөн билгеленгө торган тертиптө бирелгө.

16 мәкалә. Муниципаль хезметтә мәнфәгатыләр каршылыгын җайга салу

1. Мәнфәгатыләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу буенча чараптар күрү бурычын күздө токкан вазыйфанды билгеп торучы затның шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры) вазыйфаи (хезмет) бурычларын тиешенчө, объектив һәм гадел үтөүгө (векаләтлөрне гамәлгө аширу) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл мәнфәгатыләр конфликтты астында анлашыла.

2. Өлөгө Нигезләмәненең 1 өлешендө курсетелгөн зат, Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендө, яллаучы (эш бирүчө) вәкиле тарафыннан билгеленгөн тертиптө, мәнфәгатыләр каршылыгы турында яки аның барлыкка килу мәмкинлөгө турында, бу хакта ана билгеле булгач, хәбәр итөргө тиеш.

3. Өлөгө статьяның 1 өлешендө, өлөгө статьяның 1 өлешендө курсетелгөн зат тарафыннан акча, башка мәлкәт, шул исептөн мәлкәт хокуклары, мәлкәти характердагы хезмет курсетүлөр, башкарылган эшлөр нәтижәлөрөн яисе аның белгөн якын туганлыкта яки үзлектө торучы затлар (ата-аналар, ир белгөн хатын, балалар, бертуган апалар, бертуган апалар, ата-аналар, ир белгөн хатын һәм балалар), өлөгө статьяның 1 өлешендө курсетелгөн затлар, һәм (яисе) өлөгө статьяның 1 өлешендө курсетелгөн затлар, һәм (яисе) , состоящие аның белгөн якын туганлык яки свойстве, бәйле мәлкәт, корпоратив яки башка якын мәннесебәтлөр.

4. Мәнфәгатыләр конфликттың булдырмау яки җайга салу мәнфәгатыләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезметкөрнең вазыйфаи яки хезмет хелен үзгәрткөндө, аны билгеленгөн тертиптө вазыйфаи (хезмет) бурычларын үтөудөн һәм (яки) мәнфәгатыләр конфликтты барлыкка килүгө сәбәп булган файдадан читлештерүгө кадәр булырга мәмкин.

5. Муниципаль хезмет вазыйфасын билеүче затның кыйммәтле көгазылар (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешлөре, пайлары) булуы мәнфәгатыләр конфликттына китерө яки китерергө мәмкин булса, курсетелгөн зат үзене караган кыйммәтле көгазыларне (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешлөрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендө ышанычлы идарәгө тапшырырга тиеш.

6. Мәнфәгатылғер конфликтын яклаучы муниципаль хезмәткөрлөргө мәнфәгатылғер конфликтын булдырмау яки жайга салу чарапарын кабул итү муниципаль хезмәткерне муниципаль хезмәттен азат итүгө китерे торган хокук бозу булып тора.

7. Муниципаль хезмәткөрдө мәнфәгатылғер конфликтына китерे яки китере ала торган шөхси қызықсынучанлық барлық килү түрында мәгълүм булган вәкил (эш бируге) мәнфәгатылғер конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чарапар күрергө, өлеңе муниципаль хезмәткерне муниципаль хезмәтнен билгеген вазыйфасыннан муниципаль хезмәтнен билгеген вазыйфасыннан артта калуга кадер, муниципаль хезметнен билгеген вазыйфасыннан азат итергө тиеш.

8. Ул үзене буйсынган муниципаль хезмәткөрдө мәнфәгатылғер каршылығына, мәнфәгатылғер конфликтын булдырмауга яки жайга салуга китерे яки китере ала торган, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткернен муниципаль хезмәттен азат ителүене китерे торган хокук бозу булып тора.

9. Муниципаль хезмәткөрлөрнен хезмет тәртибенең гомуми принципларын үтөүне тәэмін итү һем жирле үзидаре органында, муниципаль беремлекнен сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатылғер конфликтын жайга салу өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий актлары һем муниципаль хокукий акт белгөн билгелгөнде торган тәртиптө муниципаль хезмәткөрлөрнен хезмет тәртибенең карата талеплөрне үтөү һем мәнфәгатылғер конфликтын жайга салу буенча комиссиялар тәзелергө мәмкин.

17 мәкалә Муниципаль хезмәткөрнен хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткөр бурычлы:

1) вазыйфа йәкләмөлөрен намус белгөн, югары профессионал дөрежеде башкарырга;

2) Барлық физик һем юридик затларга һем оешмаларга тигез, тұгры мәнесебетне тәэмін итөргө, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берлешмөлөргө, һенгери яки социаль тәркемнөргө, гражданнарга һем оешмаларга өстенлек бирмескө һем мондый берлешмөлөргө, тәркемнөргө, оешмаларга һем оешмаларга карата алдан кисетмөскө;;

3) вазыйфаи бурычларны намус белгөн башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шөхси, мәлкет (финанс) һем башка мәнфәгатылғер йогынтысына бәйле гамеллөр кылмаска.;

4) сәяси партиялар, башка ижтимагый һем дини берлешмөлөр һем башка оешмалар карарларының үз һенгери хезмет эшчөнлегене йогынты ясау мәмкинлеген юкка чыгара торған нейтральлекнә сакларга.;

5) гражданнар белгөн эшлеүдө корректлылық курсетергө;

6) Россия Федерациясе халыкларының өхлакый гореф-гадәтлөрене һем гореф-гадәтлөрене хөрмөт күрсөтергө;;

7) төрле этник һем социаль тәркемнөрнен, шулай ук конфессиялөрнен мәдени һем башка үзенчөлеклөрөн исепкө алырга;

8) милләтара һем конфессиональара татулыкка ярдем итөргө;

9) муниципаль орган аbruена яисе аbruена зиян китерергө сөлөтле низаглы хөллөргө юл куймаска.

2. Житекче булган муниципаль хезмәткөр муниципаль хезмәткөрлөрне сәяси партиялар, башка ижтимагый һем дини берлешмөлөр эшчөнлегендө катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

18 мәкалә. Керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һем мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнде мәгълүмат бирү

1. Тиешле исемлеккө кертелгөн муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгеүгө дегъва итүче гражданнар, өлеңе вазифаларны билгеүче муниципаль хезмәткөрлөр яллаучы (эш бируге) вәкилене үзлөрнен қеремнөре, мәлкәте һем мәлкәти характердагы йәкләмөлөре түрүнде белешмөлөр, шулай ук хатынының (иренен) һем балигъ булмаган балаларының қеремнөре, мәлкәте һем мәлкәти характердагы йәкләмөлөре түрүнде белешмөлөр бирергө тиеш. Күрсетелгөн белешмөлөр

Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мәлкәти һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртипте, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла..

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын билеүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мәлкәти һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртипте һәм формада тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезметкәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәрене туры килү-килмәүне контрольдә тоту «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендеге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм «дәүләт Вазыйфаларын билеүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәрене туры килүен тикшереп тору турында» Федеरаль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамелгә ашырыла.

4. Муниципаль хезметкәрлергә өлөгө статья нигезендә биреле торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр, өгер федеरаль законнар белен алар федеरаль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләрне тешкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнәң, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берлешмәләр, башка оешмалар фондларына игане (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләргә өлөгө керемнәре, чыгымнары, мәлкәти һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки өлөгө мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәти һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәти һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисе муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгө китерө торган хокук бозу булып саналса.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын билеүгә дәгъвалиаучы гражданнар тарафыннан өлөгө вазыйфаларны билеүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләр турындагы белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылығын, өлөгө вазыйфаларны билеүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылығын, Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергендә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнәң дәреслеген һәм тулылығын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнәң мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисе җайга салу, аларның «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендеге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларын үтөүлөре Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамелгә ашырыла

9. Банк, салым яисе закон белен саклана торган башка серне тешкил итүче белешмәләрне, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын билеүгә дәгъва қылучы гражданнарга, өлөгө вазыйфаларны билеүче (ир белен хатын) һәм муниципаль хезметкәрләрнәң балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү چараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белен билгеләнә торган тәртиптә жибәрелгә.

4 Бүлек. Муниципаль хезмәткә керү тәртибе, аны үтү һәм туктату

19 мәкалә . Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын билеү өчен квалификация таләпләрене туры килгә торган 18 яшкә житкән, муниципаль хезмәт белгән бәйле чиклеүләр сыйфатында өлөгө нигезләмәнең 14 статьясында күрсөтелгән шартлар булмаганды, гражданнар керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергендә, шулай ук аны узганда, женесе, расасы, милләте, чыгышы, мәлкәте һәм вазыйфаи хәле, яшөү урыны, динге, инануларга, жәмәгать берлешмәләрене карауга, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнгәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рөвештө нинди дә булса туры яки турыдан-туры чиклеүләр, яисе өстенлекләр билгелөү рөхсәт ителми.

3. Граждан муниципаль хезмәткә кергендә текъдим итө:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмет вазыйфаларын билеү турындагы үтенеч белгән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеленгән форма буенча үз кулы белгән тутырылган һәм имзланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмет кенегесе, хезмет килешүе (контракт) беренче тапкыр тәзелгән очраклардан тыш;

5) Мәгариф турында документ;

6) Мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклығы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр тәзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшөү урыны буенча салым органында исепкә кую турында таныклық;

8) хәрби исепкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәссе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр;

11) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмет турында» Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

4. Граждан өлөгө Нигезләмәнең муниципаль хезмәткә кергендә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеленгән тәртиптө тикшерелергә мәмкин.

5. Тикшерү барышында гражданың муниципаль хезмәткә керүене комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсөтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдөн баш тартуның сәбәпләре турында язма рөвештө хәбәр ителә.

6. Граждан муниципаль хезмәткә керү, өлөгө Нигезләмәнең каралган үзенчелекләрне исепкә алып, хезмәт шартнамәссе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеленү нәтиҗесендә гамәлгә ашырыла.

7. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, шулай ук жирлек уставы һәм өлөгө Нигезләмәнең каралган очракларда, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын билеү конкурс нигезендә башкарыла.

8. Гражданың муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгелеп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белгән рәсмиләштерелө.

9. Муниципаль хезмет вазыйфасына билгеленгәндә муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелгә. Муниципаль хезмәткәр таныклығын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль район башлығы тарафыннан раслана.

10. Муниципаль хезмәт узу муниципаль хезмәткәрнең шехси эшендә чагыла.

11. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе hәм формасы Биектау муниципаль районның башлыгы тарафыннан раслана..

20 мәкалә . Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә Конкурс

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районның Алат авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасын билгеләнгәнде хезмәт шартнамәсе төзүгә кадәр конкурс булырга мәмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын билеүгә дәгъвачыларның hәнәри дәрежесен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләплерене туры килүен бәялгәу гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын билеүгә конкурс үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белгән билгеләнгә. Конкурсны үткәру тәртибе конкурсны үткәру датасы, вакыты hәм урыны турында шартлар, белешмәләр бастыруны, шулай ук конкурс уздырылган кәндегә кадәр 20 кәннән дә соңга калмыча хезмәт килешүе проекты формасын күздә тотарга тиеш. Конкурс комиссиясе өгъзаларының гомуми саны hәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнгә.

3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи hәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

21 мәкалә . Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның билгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләу максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Түбәндеге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнгәнгә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йәккә хатын-кызлар;

4) йәклелек hәм бала табу буенча отпусткта яисә бала карау буенча отпусткта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мәмкин;

5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчे затлар.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең билгән вазыйфасына туры килмәве яки туры килмәве турында Карап Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүлекләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ө кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында кинешләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкилене (эш бирүчеге) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштеге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белгән вазыйфасында киметү турында аттестация кәннәннән бер айдан да артык вакыт эчендә бүлекләү турында Карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстеме hәнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметләнген яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мәмкинләгә булмаган очракта, эшкә алушы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белгән расланган квалификация житерлек булмау сәбепле, аттестация узганнын соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мәмкин. Күрсәтелгән вакыт

узганнын соң муниципаль хезмәткәрне эштөн азат итү яки аны өлөгө аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләрене суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестациялеу турында нигезләмә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына 4 нче күшымта нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестациялеу турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә хокукый акт белән раслана.

22 мәкалә . Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидаре органы житекчесе, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясе реисе яисе муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазифа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясене кертелгә:

1) муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләп торучы муниципаль хезмәткәргә, шулай ук муниципаль хезмәтнең (дәүләт хезметенең) белемене, стажына яисе белгечлек буенча эш стажына карата куела торган белем һәм күнекмеләр дөрежесене һәм характеристына квалификацион талепләр;

2) жирле үзидаре органы, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген жайга сала торган акт, жирле үзидаре органының структур бүлекчесе, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмеген (тиешенче үтәмеген) өчен жаваплылыгы, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчелекләре;

3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка караплар мәстекыйль кабул итәргә хокуклы яисе бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисе) идарә итү һәм башка караплар проектларын өзөрлеүдә катнашырга хокуклы яисе катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча караплар проектларын өзөрлеү, карау, килештерү һәм кабул итү тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук жирле үзидаре органы, муниципаль беремлекнең сайлау комиссиясе аппараты, башка жирле үзидаре органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәүгә бейле муниципаль хезмәткәрнең хезмәттәшлек итү процедуранары.

3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезметнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргендә, аттестация үткәргендә, муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргендә яки кадрлар резервына керткәндә, аттестация үткәргендә һәнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгендә яки муниципаль хезмәткәрнең бүләкләгендә исәпкә алына.

23 мәкалә. Основания для расторжения трудового договора с муниципальным служащим

1. Россия Федерациисе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;;

2) Россия Федерациисе гражданлыгын туттату, чит ил гражданлыгын туттату - Россия Федерациисе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йе Россия Федерациисе гражданының чит

ил дәүлете территориясендә дайми яшेय хокуқын раслаучы, Россия Федерациясе халықара шартнамесендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайми яшेय хокуқын раслаучы башка документ алу хокуқына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булған Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәтте бұлырға хокуклы;

3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 13, 14, 14.1, 15 статьяларында билгеленген муниципаль хезмәт белгөн бейле чиқлеулерне һем тыюларны үтемеу.

4) дисквалификация рөвешенде административ жəза куллану.

2. Муниципаль хезмет вазыйфасын билеу өчен билгеленген ин чик яшкө житкөн муниципаль хезмәткөрлөрнең муниципаль хезмәтте булу вакытын озайту рөхсөт ителе. Муниципаль хезмәткөрнен муниципаль хезмәтте булу вакытын бер тапқыр озайту бер елдан да артык рөхсөт ителми.

5 Бұлек. Эш вакыты һем ял вакыты

мәкалә 24. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткөрлөрнең эш (хезмәт) вакыты Россия Федерациясе хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

мәкалә 25. Муниципаль хезмәткәр ялы

1. Муниципаль хезмәткөргө муниципаль хезмәтнең билгеген вазыйфасын һем акчалата әттелеген саклап калып, ел саен отпуск бирелгө, аның құлдеме уртача хезмәт хакын исеплеу өчен Россия Федерациясе Хезмәт законнарында билгеленген тертипте билгелене.

2. Муниципаль хезмәткөрнен еллық түлеүле ялы тәп түлеүле отпусттан һем өстеме түлеүле отпұсклардан тора.

3. Муниципаль хезмәтнең югры һем тәп вазыйфаларын билеүче муниципаль хезмәткөрлөргө ел саен 35 календарь көн дәвамында еллық тәп түлеүле отпуск бирелгө. Муниципаль хезмәт һем башка тәркемнөр вазыйфаларын билеүче муниципаль хезмәткөрлөргө ел саен 30 календарь көн дәвамында еллық тәп түлеүле отпуск бирелгө..

4. Ел саен түлеүле өстеме отпұсклар муниципаль хезмәткөргө тиешле еллар әшлөгөн өчен, шулай ук федераль законнарда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралған очракларда бирелгө. Муниципаль хезмәткөргө тиешле еллар әшлөгөн өчен еллық өстеме түлеүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һөр елы өчен бер календарь көн исебеннөн исеплөнө. Ел саен үткөрелгө торған тәп түлеүле отпуск һем тиешле еллар әшлөгөн өчен ел саен түләнгө торған өстеме отпұсқның гомуми озынлығы 45 календарь көннөн артмаска тиеш. Нормага салынмаган эш көне өчен еллық өстеме түлеүле ял, шулай ук Федераль законда каралған башка очракларда ел саен бирелгө торған өстеме түлеүле отпуск ел саен бирелгө торған тәп түлеүле отпұсқның һем тиешле еллар әшлөгөн өчен ел саен өстеме түлеүле отпұсқның өлеңге өлешиенде каралған гомуми озынлығыннан тыш бирелгө.

5. Муниципаль хезмәткөр гаризасы буенча ел саен түләнгө торған отпуск өлешилдер буенча бирелергө мөмкин, шулай ук вакытта ялның бер өлеши 14 календарь көннөн дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бириүче) белгөн килеменеп, муниципаль хезмәткөргө бүтән озынлықтагы отпұсқның һем тиешле еллар әшлөгөн өчен ел саен өстеме түлеүле отпұсқның өлеңге өлешиенде каралған гомуми озынлығыннан тыш бирелгө.

6. Муниципаль хезмәткөргө аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бириүче) вәкиле карапы белгөн, акчалата әттелекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергө мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткөргө федераль законнарда каралған очракларда акчалата әттелекне саклап калмыйча ял бирелгө.

**6 Бұлек. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләу.
Муниципаль хезмәткөргө бирелә торған гарантияләр.
Муниципаль хезмәт стажы**

26 мәкалә . Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү.

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләу муниципаль хезмәткәрнең үзе билгеген муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексы һәм өлөг Нигезләмә белән билгелене торган айлык һәм башка өстемә түләүләрден торган акчалата керем ревешендә башкарыла.

2. Өстемә түлеүләргә тубәндегелер керә:

1) тиешле еллар эшләген өчен вазыйфаи окладка айлык өстемә;

2) муниципаль хезмәтнен аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстемә;

3) түләу төртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алыш, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгелене торган аеруча мәһим һәм катлаулы биренчәне үтеген өчен премиялар;:

4) айлык акчалата бүлгекләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстемә;

6) еллык түлеүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләу;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукий актларда шулай ук тубәндеге өстемә түлеүләрне билгеләү каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт кәне шартларында эшләген өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түлеүләре;

2) тәп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәру, хокукий актлар проектларын өзөрләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалау (юридик эш өчен өстемә) кергән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;;

3) фәннәр кандидатының профилье гыйльми дөрежесе, фәннәр докторы гыйльми дөрежесе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстемә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстемә.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләген өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеленгән очракларда, күлгәмнәрде һәм төртиптә айлык өстемә билгелене.

5. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләген өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеленгән очракларда, күлгәмнәрде һәм төртиптә айлык өстемә билгелене.

6. Вазыйфаи оклад күлгәме, шулай ук айлык һәм башка өстемә түләүләр күлгәме һәм аларны гамәлгә ашыру төртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгелене.

27 мәкалә . Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1 Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күлгәмдә алу хокуки;

3) Эш (хезмет) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял кәннәре һәм эшләми торган бәйрәм кәннәре бирү, шулай ук ел саен түләнене торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаиле өгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмете курсетү;

5) тиешле еллар эшләген өчен һәм инвалидлык белән бәйле ревештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаиле өгъзаларын аның үлеменә бәйле ревештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмин итү;:

6) муниципаль хезмәткәрнең селамәтлегенең һәм мәлкәтенең зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтеүгө бейле ревештө, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисе аның туктатылғаннан соң, өммә аларның вазыйфаи бурычларын үтеүгө бейле ревештө килеп туган авыру яисе эшкә яраклылық югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрнең һәм аның гайлә өгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тертиптө һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтеүгө бейле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамелләрден ялау.

2. Муниципаль хезмәткәргә законнар, өлөг Нигезләмә нигезендө хезмет командировкаларына, муниципаль хезмәткә кабул итүгө, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчүгө, башка жиргә муниципаль хезмәткә жиберелүгө бейле чыгымнары һәм башка компенсацияләр түләнә, шулай ук моңа бейле транспорт чыгымнары һәм торак өчен түлөү чыгымнары каплана.

3. Муниципаль хезмәткәргә, аның муниципаль хезмет үтү шартларына бейле ревештө, хезмәт транспорты бирелгә яисе хезмәт максатларында, өлөг Нигезләмә белән билгеләнгән очракларда һәм тертиптө шөхси транспортны куллануга бейле чыгымнар каплана.

4. Жирле үзидарә органын бетергендө яисе аның штатын қыскартканда (муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын қыскартканда) муниципаль хезмәткәргә, шул ук жирле үзидарә органында эш бирү мәмкин булмаган очракта, аның һәнгәрен, квалификациясен һәм элек билгеләнгән вазыйфасын исәпкә алыш, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы төкъдим ителергә тиеш.

5. Билгесез срокка хезмәт шартнамәсе төзеген муниципаль хезмәткәргә эшкә урнашу мәмкинлеге булмаганда, һәнгәри яңадан өзөрлеү (яңадан квалификацияләү), муниципаль хезмәт вазыйфасын эштән азат ителгәнчегә кадер билеп торган акчаны һәм өзлексез хезмет стажын саклап калу, шулай ук муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасын билеү мәмкинлеген бирү гарантияләнә.

6. Муниципаль хезмәткәргә шулай ук оешма юкка чыгуга, хезмәткәрләр саны яки штаты қыскаруга бейле ревештө эштән азат ителгән очракта хезмәткәрләр өчен хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка гарантияләр дә бирелгә.

7. Муниципаль хезмәткәрләр өчен гарантияләр бирүгө бейле чыгымнар, өгөр федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, жирлек бюджеты хисабына башкарыла.

28 мәкалә.Муниципаль хезмәткәрнең һәм аның гайлә өгъзаларын пенсия белән тәэмин иту

1. Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарә органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләр, өлөг статьяның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендө билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм өлөг нигезләмә (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия) нигезендө тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алышга хокуклы.:

1) муниципаль хезмәт стажы кимендө 15 ел булу;

2) өлөг Нигезләмәнең 1 өлешендөгө 1 һәм 2 пунктларында, 29 статьясындагы 2 өлешенең 3 пунктындагы «е» пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 статьясындагы 2.1 өлеше нигезендө башка вазыйфаларда 10 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу;

3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңы билгелән вазыйфасыннан азат иту һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат иту каралган нигезләр буенча:

а) «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 һәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне судның эшкә яраксыз яисе чикләнгән эшкә селгәтле карапы белән танылган очракта);

б) Россия Федерациисе Хезмет кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенең 1 - 3, 5 нәм 7 пунктлары белен (деүлгөт хезметене күчеру яисе сайлау эшене (вазыйфасына) күчү очрагында, 77 статьясындагы беренче өлешенең 7-9, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1 - 3 пунктлары, 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 нәм 7 пунктлары белен билгелөнө.

1.1. «Россия Федерациисендө муниципаль хезмет түрында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктында, 1, 2 пунктларында каралган нигезлөр буенча (муниципаль вазыйфа билеген затның вәкаләтлөре вакыты тәмамлануга бейле рөвештө, аның вәкаләтлерен үтөүне турыдан-туры тәэмин итү өчен, муниципаль хезметкөр билеген вазыйфасы гамәлге куелган вазыйфаи затның вәкаләтлөре чоры тәмамлануга бейле рөвештө, хезмет шартнамесе вакыты чыккан очраклардан тыш), 77 статьясындагы беренче өлешенең 3 нәм 7 пунктларында каралган нигезлөр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезметкөрлөр, Россия Федерациисе Хезмет кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты нигезендө тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия алырга хокуклы, өгөр Татарстан Республикасында муниципаль хезмет вазыйфасыннан азат ителгөн вакытка алар «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендө картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бире торган яшкө житсөлөр, йө аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисе инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгелөнгөн.

1.2 «Россия Федерациисендө муниципаль хезмет түрында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктына, 2 пунктларына (муниципаль вазыйфанды билеген затның вәкаләтлөре вакыты бетүгө бейле рөвештө, аның вәкаләтлерен үтөүне турыдан-туры тәэмин итү өчен хезмет шартнамесенең 2 пунктына (вазыйфасы гамәлге куелган) турыдан-туры гамәлдө булубулмауны тәэмин итү өчен, Татарстан Республикасында муниципаль хезметтөн азат ителгөндө, муниципаль хезметкөрлөр "Россия Федерациисендө муниципаль хезмет түрында" Федераль законның 3 пунктында каралган нигезлөр буенча (муниципаль хезметкөрне, 5(деүлгөт хезметене күчерелген яисе сыйланма эшкө (вазыйфага) күчкөн очракта, Россия Федерациисе Хезмет кодексының 77 статьясындагы беренче өлешенең 8 нәм 9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1 нәм 2 пунктлары, 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 нәм 7 пунктлары белен эштөн азат ителгөн вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясене хокук алуға карамастан, тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Тиешле еллар эшлөгөн өчен Пенсия «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендө картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бире торган яшкө житкөч йө вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясен яки инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгелөгөндө билгелөнө. Тиешле еллар эшлөгөн өчен Пенсия гомерлекке билгелөнө нәм ай саен түлөнө.

3. Муниципаль хезмет стажы 15 ел булган очракта муниципаль хезметкөрлөргө тиешле еллар эшлөгөн өчен Пенсия муниципаль хезметкөрнең айлық акчалата кеременең 20 проценты күлгөмөндө билгелөнө. Муниципаль хезмет стажының нәр тулы елы өчен 15 елдан артык эшлөгөн өчен пенсия айлық акчаның 3 процента арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия күлгөмө муниципаль хезметкөрнең айлық акчалата кеременең 50 процентаеннан артмаска тиеш. Тиешле еллар эшлөгөн өчен өлөгө өлеш нигезендө билгелөнгөн пенсия күлгөмө «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендө билгелөнгөн картлык буенча иминият пенсиясене беркетелгөн түлөүдөн артмаган очракта, тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясене курсөтөлгөн беркетелгөн түлөүгө тигез күлгөмдө түлөнө.

4. Муниципаль хезметкөрнең тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия күлгөмен билгелөу Татарстан Республикасы законы белен билгелөнгөн муниципаль хезмет вазыйфалары нәм Татарстан Республикасы дәүлгөт граждан хезмете вазыйфалары нисбөтө нигезендө гамелгө ашырыла. Муниципаль хезметкөрнең тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсиянең максималь күлгөмө Татарстан Республикасы дәүлгөт граждан хезметкөрнең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсиянең максималь күлгөмөнен артмаска тиеш.

5. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия күлгөмө, муниципаль хезмет туктатылган көндө яисе аларга картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бире торган яшкө житкөн көндө билене торган муниципаль хезмет вазыйфасы буенча айлық акчалата керемнөн яки муниципаль хезметнөң

бүтөн вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия билгелөүне сорап мөрежегать иткөн затның телеге белөн исеплөнө. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөү сорап мөрежегать иткөн вакытта муниципаль хезмәтнең күрсөтелгөн вазыйфаларын юкка чыгарган очракта, акчалата керем күлгөме шул ук яисө аңа тиңлештерелгөн муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча билгелөнө. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының төңгөллөгөн Татарстан Республикасы дөүлөт граждан хезмәтө вазыйфаларының төңгөллөгөн билгелөү өчен билгелөнгөн төртиптө билгелөнө.

6. Айлық акчалата керем составына түбөндөгөлөр кертелө: вазыйфаи оклад һәм өлеге Нигезләмәнен 22 статьясындагы 2 һәм 3 өлешлөрөндө каралган айлық түлөүлөр, айлық акчалата бүлеклеудөн, юридик эш өчен өстемелөрдөн тыш, муниципаль хезмәткөр эштөн азат ителгөн көнне билгелөнө торган вазыйфаи оклад һәм айлық түлөүлөр. Шул ук вакытта муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстемә муниципаль хезмәткөр эштөн азат ителгөн көнгө кадәр байдан да иртөрек билгелөнмөгөн күлемдө кертелө.

Бер тапкыр бирелө торган премиялөр һәм башка түлөүлөр, шулай ук законнарда каралган компенсация түлөүлөр һәм пособиелор айлық акчалата керем составына кертелми.

Тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия күлемен исеплөгөндө өлеге өлеш нигезендө исепкө алына торган айлық түлөүлөр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белөн, айлық акчалата керем составына кертелө..

7. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөү гражданин гаризасы буенча, шул исептөн өлеге пунктның 1 өлеше нигезендө тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия алу хокукуна ия электрон документ формасында бирелгөн гариза буенча башкарыла.

8. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөү турындагы гаризага күшымта итеп бирелө:

- 1) паспорт яки шөхесне раслаучы башка документ күчермәсе, яше, гражданлыкка каравы;
- 2) хезмәт кенегесенең күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм өлеге Нигезләмәнен 26 статьясында күрсөтелгөн башка документларның күчермөлөре;

3) тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөүгө мөрежегать иткөн затның вазыйфаи оклады һәм айлық түлөүлөр күлгөме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстемә билгелөү датасы булырга тиешле муниципаль хезмәткөрнең тиешле вазыйфасы буенча айлық акчалата эчтөлөгө күлеме турында белешмө.

Өлеге пункттың 9 өлешендөгө 1-3 пунктларында күрсөтелгөн документларның күчермөлөре белөн бергө аларның төп нәсхөлөрө тапшырыла, документларны кабул иткөндө алар күчермөлөре белен аерыла һәм мөрежегать итүчөгө кире кайтарыла.

9. Тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия түлөү тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия билгелөнгөн затның яшөү урыны буенча башкарыла. Пенсия яшөү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия түлөү, аны китерүне дө керте, аның яңа яшөү урыны яки яшөү урыны буенча, пенсия эше һәм теркөлү органнары тарафыннан билгелөнгөн төртиптө бирелгөн документлар нигезендө гамелгө ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннөн читкө дайми яшөү урынына чыгуучы (киткөн) затларга тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия түлөү Татарстан Республикасы дөүлөт граждан хезмәткөрлөрене тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия түлөү өчен билгелөнгөн төртиптө гамелгө ашырыла.

10. Тиешле еллар эшлөгөн өчен Пенсия гариза биргөн көннөн, шул исептөн электрон документ формасында, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яисө муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дөүлөт вазыйфасыннан яисө Татарстан Республикасы дөүлөт граждан хезмәтө вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дөүлөт граждан хезмәтө вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дөүлөт граждан хезмәтө вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе дөүлөт вазыйфасыннан яисө федераль дөүлөт хезмәтө вазыйфасыннан азат ителгөн көннөн соң килүче көннөн дө сонга калмыйча билгелөнө һәм түлөнө., өлеге статьяның 2 өлешендө каралган

11. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөнгөн зат өлеге статьяның 10 өлешендө күрсөтелгөн вазыйфанды билегөн очракта, тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия түлөү күрсөтелгөн вазыйфаларның берсен билегөн көннөн туктатыла.

Әлеге затларны өлеңе вазыйфалардан азат иткөннөң соң, аларга тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия элеккеге шартларда яисе аларның электрон документ формасында бирелгөн гаризасы буенча яңадан торғызыла, пенсия яңадан Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендө районның жирле үзидаре органнарында муниципаль хезмәтнөң соңғы вазыйфасы буенча билгелөнө.

12. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия күлгеме, өлеңе пунктның 4 өлешендө билгелөнгөн кагыйдәлөрне үтеп, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча акчалата түлеүнен үзеклештерелгөн тертибендө картлық (инвалидлық) буенча хезмәт пенсиясе күлгемен арттыру яки үзгөртү индексина исепленеле.

Тиешле елларны эшлөгөн өчен пенсия күлгемен яңадан исеплеу шулай ук билгелөнгөн тертиптө пенсионер гаризасы буенча дәүләт хезмәтесте стажы озынлыгын үзгерткөндө, өлеңе статьяның 4 нәм 5 өлешлөре нигезендө башкарыла. Бу очракта пенсия күлгемен яңадан исеплеу пенсионер гаризасы кабул ителгөн айдан соң килуче айның беренче числоныннан башкарыла. Гариза аларга мондый яңадан исеплеу өчен кирәkle документларны бер ук вакытта тапшыру шарты белгөн кабул ителө.

13. Әгер федераль законнарда башкача билгелөнмөгөн булса, өлеңе кодекс нигезендө тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия нәм дәүләт граждан хезмәткөренең тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия, башка нигезлөр буенча тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисе Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны билгөн затлар пенсиясене ай саен өстеме (гомерлек) Матди тәэмин ителеш, инвалидлық буенча пенсия (инвалидлық буенча иминият пенсиясеннөн тыш), инвалидлық буенча пенсия (инвалидлық буенча иминият пенсиясеннөн тыш) бер ук вакытта, картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясене федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенең башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары исебениң федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка субъектлары законнары, жирле үзидаре органнары актлары нигезендө билгелөнө нәм финансдан торган бүтән айлық өстеме өлеңе кодекс нигезендө тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия яисе аның телеге буенча бүтән түлеу түлгөнө.

14. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсияләрне билгелөу, яңадан исеплеу нәм түлеу, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткөрлөренең тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөу нәм түлеүнә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

15. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсияне түлеу, аны китерү, пенсиядән тотып калу, өгөр өлеңе Кодекста башкасы каралмаган булса, иминият пенсиясеннөн түлеу, китерү нәм тотып калу өчен каралган тәртиптө башкарыла.

16. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөүнә сорап мөрөжөгөттөр итү, пенсия күлгемен билгелөу нәм яңадан исеплеу, пенсия түлеу, Пенсия документациясен алып бару, гамәлдөгө законнарда каралган үзенчелеклөрне исепкө алып, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткөрлөрене тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөу нәм түлеу өчен билгелөнгөн тәртиптө гамелгө ашырыла.

17. Муниципаль хезмәткөр үз вазыйфаи бурычларын үтөүгө бейле, шул исептен аны муниципаль хезмәттөн азат иткөннөң соң килеп туган очракта, вафат булган гайлә өгъзалары федераль законнар белгөн билгелөнө торган тәртиптө туендыруучысын югалткан очракта пенсия алу хокукуна ия.

29 мәкалә. Муниципаль хезмәт стажы

1. иешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөу өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) дайми (штат) нигезендө эш чоры кертелө:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Бу чакта 2006 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидаре органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшлөу чоры муниципаль хезмәт стажына кертелө;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) өлөг пунктның 2 өлеше нигезендө Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәр округларында, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл советларында һәм аларның башкарма комитетларында, шул исептән сайлау комиссияләрендә, дайми нигездә, вазыйфаларда, халық депутатларының һәм аларның Башкарма комитетларының, шул исептән сайлау комиссияләрендә, дайми, курсетелгән вазыйфаларда эшлеү (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендө тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуын бире торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исепләгендә исепкә алына;

5) хезмәт иткән, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгелеү өчен тиешле еллар эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендө хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Яңынга каршы дәүләт хезметендә, жинаяты-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга пенсия билгелеү өчен исеплене торган хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларында) ;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлеге нигезендө билгелене торган федераль Салым полициясе органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр өйләнешен контролльдә тоту органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендө билгелене торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендө билгелене торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) дәүләт органында яисе жирле үзидаре органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) вазыйфаларны да кертеп, һәнәр берлекләре органнарына сайлану нәтиҗесендө дәүләт органнарында яисе жирле үзидаре органнарында эштән азат ителгән хезмәткәрләр билгелән, һәнәр берлеге органнарына сайланган (делегацияләнгән) вазыйфалардан азат ителгән вазыйфаларны да кертеп, федераль закон нигезендө дәүләт органында яисе жирле үзидаре органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) вазыйфаларны да кертеп, һәнәр берлекләре;

10) житекчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябрене кадер район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябрене кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлгеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житекчеләре, белгечләре вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан.

12) федераль законнар нигезендө башка вазыйфаларда

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфалары билгеү чорлары, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгелеү өчен, муниципаль хезмәт стажына түбәндеге тәртиптә кертеле:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарында вазыйфаларда курсетелгән реестрны раслаганнан соң, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегене керту очракларында эш чоры;

2) 995 елның 26 маеннан Эш (хезмәт) чоры Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтеле вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслауга кадәр, алга таба өлөгө вазыйфаларны дәүләт вазыйфаларының яисе дәүләт хезмәтеле вазыйфаларының тиешле исемлегене керту очракларында, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтеле вазыйфалары реестрында каралмаган вазыйфаларда;

3) житекчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр билгеләү чорлары.:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Деүләт Советы һәм аның аппараты, Татарстан Республикасы Деүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетләре, башка дәүләт идарәсе органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Деүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан Республикасы Президенты;

д) Татарстан Республикасы вәкилләкләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнәк жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халык депутатлары Советларында, районнар, республика ёһемиятendеге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Узәк сайлау комиссиясе;

4) житекчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны билгеләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнең башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халык депутатлары;

в) Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгелене торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының Деүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Деүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Кабинеты каршындагы Деүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволары

3. Муниципаль хезмәт стажына тиешле еллар эшләген өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәткерләргә өстәмә һәнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткерләргә муниципаль хезмәт вазыйфалары сакланып калган башка чорлар кертелә

4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелгә торган тиешле еллар эшләген өчен ел саен бирелгә торган өстәмә түлеүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, өлөгө Кодекста һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләргә билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны билгеләү чорлары, шулай ук вазыйфаларны билгеләү чорлары кертелгә (исәпкә алына), «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтеле турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәтеле стажына кертелгә (исәпкә алына)..

30 мәкалә . Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәплөү, чакырылыш буенча гражданнарын хәрби хезмәттө урнашу вакытыннан тыш, календарь тәртибендө башкарыла, ул ике эш көне эчендө хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән исәплөнә. Муниципаль хезмәт стажын исәплегендө хезмәт (эшлөр) чоры суммалаша.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктөгө хезмәт көнөгесе тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын исәплегендө исәпкә алына торган хезмәт көнөгесендөгө язмалар хезмет законнары нигезендө рәсмилештерелергә тиеш. Хезмәт көнөгесендө муниципаль хезмәт стажына кертелө торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дөрес булмаган яки төгөл булмаган белешмәлөр булган очракларда хезмәт көнөгесене федераль законнарда каралган тәртиптө үзгәрешлөр кертелө

4. Хәрби хезмәт, ача тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрлөренең хезмәт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчөлөр, архив учреждениелөре белешмәлөре, хезмәт көнөгесендөгө язмалар, хезмәттөгө исемлеклөр белен раслана ала.

5. Тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткөр гаризасы буенча, тиешле еллар эшлөгөн өчен пенсия билгелөү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптө тапшырылган, муниципаль хезмәт стажын раслаучы документлар нигезендө, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендө билгелөнә.

7 Бүлек. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү.

Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

мәкалә 31. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезметкәрлөрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтиҗеле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мәһим һәм катлаулы биренгөрнө үтөүлөре өчен түбәндөгө бүләклөр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер тапкыр бирелө торган акчалата бүләк түлөү;;

3) кыйммәтле бүләк белен бүләклөү;

4) жирле үзидаре органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисе башка төр бүләклөр белен бүләклөү;;

5) законнар нигезендө дөүлөт бүләклөре белен бүләклөү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендө жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрлөре.

2. Өлөгө статьяның 1 өлешендө каралган бүләклөүлөрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белен билгелөнә.

мәкалә 32. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белен үзене йәкленгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчө үтәмәве өчен яллаучы (эш бируч) вәкиле түбәндөгө дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

1) кисетү;

2) шелтө;

3) тиешле нигезлөр буенча муниципаль хезмәттөн азат итү.

2. Дисциплинар жинаятыкә юл күйган муниципаль хезмәткөр, аның дисциплинар жаваплылығы турындағы месъәләне хәл итүгө кадәр, акчалата эчтеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтөудөн читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтөудөн читләштерү бу очракта муниципаль берәмлек жирле үзидаре органының хокукый акты белен башкарыла.

3. Дисциплинар тұлғатыларне куллану һәм тәшеру тәртибе хемет законнары белгендегінде.

мәкалә 33. Мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне, чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен тұлғатылар

1. Муниципаль хеметкәрлерге мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисе жайга салу турында чикләуләрне һәм тыюларны, талеплерне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясындеги муниципаль хемет турында» 02.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендеге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен өлеge Нигезләмәнен 32 статьясында каралған тұлғатылар йәклөнө.

2. Муниципаль хеметкәр өлеge Нигезләмәнен 16 һәм 18 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очрактарда ышаныч югалу сәбеппе муниципаль хеметтән азат ителергә тиеш.

3. Өлеge Нигезләмәнен 16, 18 һәм 32 статьяларында каралған тұлғатылар яллаучының вәкиле (эш бирүче) тарафынан кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хеметте бүлекчесе тарафынан үткәрелгән тикшеру нәтижелерге турында доклад;

2) тикшеру нәтижелерге турында доклад комиссиягә жиберелгән очракта, муниципаль хеметкәрләрнен хемет тәртибе талеплерен үтгө һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча комиссия текъдимнәре;

3) муниципаль хеметкәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Өлеge Нигезләмәнен 16, 18 һәм 32 статьяларында каралған тұлғатыларне кулланғанда муниципаль хеметкәр тарафынан кылышынан коррупцион хокук бозу характеристикасы, аның авырлығы, аның авырлығы, муниципаль хеметкәрләрнен башка чикләуләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисе жайга салу талеплерен үтгө һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтгө, шулай ук муниципаль хеметкәрнен үз вазыйфаи бурычларын үтгөнен алдагы нәтижелерге исепкө алына.

5. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хеметкәргө карата тұлғатыне куллану турындағы актта тұлғатыне куллану нигезе буларак өлеge статьяның 1 яки 2 өлешилдерге күрсөтеле.

6. Өлеge Нигезләмәнен 13.1, 14 һәм 8 статьяларында каралған тұлғатылар «Россия Федерациясындеги муниципаль хемет турында» Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хемет турында кодексы белгендегін төрттүртке һәм срокларда кулланыла.

8 Бұлек. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

мәкалә 34. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлекте кадрлар эше үз өчене ала:

1) муниципаль хемет вазыйфаларын билеу өчен кадрлар составын формалаштыру;

2)муниципаль хемет турындағы закон нигезләмәлдерен гамәлгө ашыру турында текъдимнәр өзөрлеу һәм өлеge текъдимнәре эшкө алучы вәкилене (эш бирүчеге) көртү;

3) муниципаль хеметкә көрүгө, аны узуға, хемет килемшүе (контракт) төзүгө, муниципаль хемет вазыйфасына билгеленүгө, муниципаль хемет вазыйфасын билеүден азат итүгө, муниципаль хеметкәрне муниципаль хеметтән азат итүгө һәм аның пенсиягә чыгуына бейле Муниципаль хокукий актлар проектларын өзөрлеуне оештыру һәм тиешле документларны ресмиләштерү;;

4) муниципаль хеметкәрләрнен хемет көнегелерен алып бару;

5) муниципаль хеметкәрләрнен шәхси әшлөрден алып бару;

- 6) муниципаль беремлекте муниципаль хезметкерлер реестрын алыш бару;
- 7) муниципаль хезметкерлөрнең хезмет таныклыкларын ресмилештерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезметнең вакантлы вазыйфаларын билеүгө һәм муниципаль хезметкерлөрне кадрлар резервина кертугө конкурс үткөрү;;
- 9) муниципаль хезметкерлөргө аттестация үткөрү;
- 10) Кадрлар резервы белен эшне оештыру һәм аны нәтижеле куллану;
- 11) граждан тарафыннан муниципаль хезметке кергендө тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәлөрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук деүлгөт серен тешкил итүче белешмәлөргө билгеленген формадагы рөхсөтне ресмилештерү;;
- 12) муниципаль хезметкерлөрнең керемнөре, мәлкете һәм мәлкети характеристдагы йөклөмөлөре турында белешмәлөр, шулай ук өлөгө нигезлөмөнең 18 статьясында һәм башка хокукый актларда билгеленген муниципаль хезмет белен бейле чиклеулөрнең үтелешен тикшерүне оештыру;;
- 13) муниципаль хезметкерлөргө хокукый һәм башка месъөлгөлөр буенча консультация бирү;
- 14) хезмет законнары һәм Татарстан Республикасы законы белен билгеленгө торган башка месъөлгөлөрне хөл итү..

мәкалә 35. Муниципаль хезметкернең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезметкернең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезметкернең билеген вазыйфасы буенча бурычларын үтеүгө бейле рөвештө яллаучы (эш бириүче) вәкилене кирекле һәм конкрет муниципаль хезметкергө кагылышлы мәгълүмат.
2. Муниципаль хезметкернең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендө, Россия Федерациясе Хезмет Кодексының 14 бүлгөндө каралган үзенчелеклере белен эшкөртөлөргө тиеш.

мәкалә 36. Муниципаль хезметкерләр реестры

1. Авыл жирлөгө башкарма комитетында, шул исептен электрон чыганакларда, муниципаль хезметкерлөрнең шәхси мәгълүматлары нигезендө төзөлгө торган муниципаль хезметкерлөр реестрын алыш барыла.

Жирле үзидаре органнарында муниципаль хезметкерлөр реестрлары, тулаем алганды, жирлек муниципаль хезметкерлөренең жыелма реестрын барлыкка китерө.

2. Муниципаль хезметкернең сөяси һәм дини киреклөгө, аның шәхси тормышы турында белешмәлөр жыю һәм шәхси эшкө һәм реестрларга керту тыела.

Муниципаль хезметкерлөрнең шәхси эшлөрөн алыш бару һәм саклау, муниципаль хезметкерлөр реестрын алыш бару шәхси эшлөр алыш бару һәм саклау, Татарстан Республикасы деүлгөт граждан хезметкерлөре реестрларын алыш бару өчен билгеленгөн төртүптө гамелгө ашырыла.

3. Муниципаль хезметтөн азат ителгөн муниципаль хезметкер эштөн азат ителгөн көнне муниципаль хезметкерлөр реестрыннан төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезметкөр үлгөн (вафат) яисе муниципаль хезметкернең хөбөрсез югалган дип танылган яисе законлы көчене кергөн суд каары белен аның вафаты дип игълан ителгөн очракта, муниципаль хезметкөр үлем (һәлак булу) көнненнен яки суд каары законлы көчене кергөн көнненнен соң килгөн көндө муниципаль хезметкерлөр реестрыннан төшереп калдырыла. в день, следующий за днем смерти (гибели) или днем вступления в законную силу решения суда.

мәкалә 37. Муниципаль хезметтә Кадрлар резервы

Муниципаль беремлеклөрдө муниципаль хокукый актлар нигезендө муниципаль хезметнең вакантлы вазыйфаларын билеү өчен Кадрлар резервы барлыкка килергө мөмкин. Кадрлар резервны формалаштыру төртибе Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Алат авыл жирлөгө башлыгы тарафыннан билгеленгө

мәкалә 38. Муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү

1. Муниципаль хезметнең югари квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидаре органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендө һәм «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, килемшү нигезендө, муниципаль хезмәт өчен гражданнары өзөрлөүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезметне алга таба үтү бурычы белен максатчан уқыту турында шартнамә (алга таба - максатчан уқыту турында шартнамә) жирле үзидаре органы белен граждан арасында тәзелә һәм гражданның курсетелгән жирле үзидаре органында уку тәмамланганнан соң билгеленген вакыт эчендө муниципаль хезмәт үтү буенча йәкләмесен күздө тата.

3. Максатчан уқыту турында шартнамә тәзү конкурс нигезендө гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидаре органы тарафыннан иғълан ителе һәм жирле үзидаре органында оештырыла торган Конкурс комиссиясе тарафыннан уздырыла.

5. Максатчан белем алу турында шартнамә тәзүгә конкурс үткөрү турында мәгълүмат муниципаль хокукий актларны ресми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган массакулем мәгълүмат чарасында һәм жирле үзидаре органының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендөгө ресми сайтында өлөгө конкурсны үткөрү датасына кадәр бер айдан да соңга калмычка урнаштырылырга тиеш..

6. Өлөгө статьяның 5 өлешендө каралган конкурсны үткөрү турындагы мәгълүматта гражданнар тарафыннан укулар тәмамланганнан соң алмаштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнөре; өлөгө вазифаларга квалификация таләплөре; өлөгө статьяның 8 өлеше нигезендө конкурска тапшырыла торган документлар исемлеге; аларны кабул итү урыны һәм вакыты; өлөгө документлар кабул ителе торган вакыт; конкурсны үткөрү датасы, урыны һәм тертибе, шулай ук башка мәгълүмати материаллар курсетелө ала.

7. Максатчан белем алу турында шартнамә тәзүгә конкурста катнашу хокукина Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм кәндезге уку формасы буенча беренче тапкыр Урта һәнери яки югари белем алучы гражданнар ия. Курсетелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә керген вакытка, шулай ук өлөгө статьяның 14 өлешендө каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгөү өчен «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль закон белен билгеленгән таләплөргө туры килергө тиеш.

8. Конкурста катнашырга телек белдергән граждан жирле үзидаре органына төкъдим итө:

1) 1) шәхси гариза;

2) үз кулы белен тузырылган һәм имзаланган анкетаны, фото күшымтасы белен, жирле үзидаре органына муниципаль хезмәткә көрүче гражданнны бирү өчен, федераль законнар нигезендө расланган форма буенча, жирле үзидаре органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белен;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгөч шәхсөн тапшырыла);

4) хезмәт көнегесенең күчермәсе яисе гражданның хезмәт (хезмәт) эшчөнлөгөн раслаучы башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчөнлөгө моңарчы башкаралмаган очраклардан тыш);

5) «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендө гражданда муниципаль хезмәткә көрүгө һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәялгәмәсе;

6) граждан беренче тапкыр кәндезге уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннөн урта һәнери яки югари белем алувын раслый торган, шулай ук үзлөштере торган мәгариф программасы турында (һәнәр, белгечлек яки өзөрлек юнелеше), граждан тарафыннан уку планы нигезендө арадаш аттестацияләр узу нәтиҗәләре турында, аларның белем бирү оешмасының уставында һәм эчке төртип кагыйдәләрендө каралган бурычларын үтөү турында белешмә.

9. Жирле үзидаре органы житекчесе карапы буенча, өлөгө статьяның 8 өлеше нигезендө граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырылырга мәмкин.

10. Конкурс комиссиясе претендентларны өлөгө статыяның 8 өлешендө күрсөтөлгөн документлар нигезендө, шулай ук конкурс процедуралары нәтижелерене буенча бөяли. Жирле үзидаре органы карары буенча конкурс процедуралары индивидуаль өңгеме, анкеталау, тест, язма биремнөр һәм федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукий актларга каршы килми торган башка процедураларны күздө тата ала.

11. Конкурс комиссиясе утырышлар үткөрө һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын билеүгө конкурс үткөрү өчен муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында билгеленгөн тәртиптө максатчан белем алу турында шартнамә төзү турында Карап кабул итө.

12. Конкурста катнашкан гражданнарга аның тәмамланғаннан соң бер ай эченде язма рөвештө хәбәр ителгө.

13. Конкурста катнашу (конкурс үткөрү урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яштәү, элемтө чаралары хезметтеннөн файдалану һ.б.) белгөн бәйле чыгымнар гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннөн гамәлгө ашырыла.

14. Максатчан укуын тәмамлаганнан соң, муниципаль хезметне мәжбүри үтү срокы максатчан уқыту турында шартнамә белгөн билгеленгө. Күрсөтөлгөн срок дәвамында жирле үзидаре органы максатчан уқыту турында шартнамә нигезендө гражданга социаль ярдем күрсөтү чараларын биргөн, өммә биш елдан да артмаган сроттан ким булмаска тиеш.

15. Максатчан уқыту турында шартнамә якларының йәкләмәлөрө һәм жаваплылығы Россия Федерациясе законнары нигезендө максатчан уқыту турында шартнамә белгөн билгеленгө.

16. Максатчан уқыту турында килемшүү граждан белгөн бер тапкыр төзелергө мәмкин.

17. Максатчан уқыту турында килемшүүде каралган чыгымнарны финанс белгөн тәэмин итү жирлек бюджеты акчалары исәбеннөн гамәлгө ашырыла.

Глава 9 Бүлек. Финанслау һәм үсеш программалары муниципаль хезмәт

мәкалә 39. Муниципаль хезмәтләрне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районның Алат авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннөн гамәлгө ашырыла, муниципаль хезмәткөрлөргө хезмәт өчен түлөү чыгымнарын, аларны пенсия белгөн тәэмин итүне, муниципаль хезмәткөрлөргө бирелгө торган гарантияларне тәэмин итүгө бәйле башка чыгымнарны да кертеп, законнарда башкача билгеленмөгөн булса.

мәкалә 40. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программалары һәм жирле бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына финансана торган Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белгөн тәэмин ителгө.

Глава 10 Бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре

мәкалә 41. Элеге Нигезләмә үз көченә көрүгө бәйле рәвештә муниципаль хезмәт турында норматив хокукий актларны куллану

Алга таба муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлегенең норматив-хокукий актларын муниципаль хезмәт үтү мөсьәлелөре буенча Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алат авыл жирлегенең норматив-хокукий актлары өлөгө Нигезләмәгө туры китергөнчегө кадәр муниципаль хезмәт турындагы норматив-хокукий актлары постольдө кулланыла, чөнки алар өлөгө Нигезләмәгө каршы килми.

мәкалә 42. Элеге Нигезләмәнен үз көченә көрүе

Өлөгө Нигезләмә халыкка иғълан ителгөн көннөн үз көченә көрүе.

